

AUTO EUROPE**ZOLLEX SUPERSTART LOW
TEMPERATURE****Datum izdaje:** 24.07.2017
Verzija:**1 IDENTIFIKACIJA SNOVI/ZMESI IN DRUŽBE/PODJETJA****1.1 Identifikator izdelka**

Trgovska oznaka	ZOLLEX SUPERSTART LOW TEMPERATURE
Snov/zmes	zmes

1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe

Identificirane uporabe: pršilo za hiter in učinkovit vžig bencinskih in dizelskih pogonskih agregatov motornih koles, čolnov, osebnih in tovornih vozil.
Samo za poklicno uporabo

1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista**Dobavitelj:**

AUTO EUROPE d.o.o.
GERBIČEVA 110
1000 LJUBLJANA

telefon: +386 (0)1 423 14 30

Elektronski naslov odgovorne osebe za sestavo varnostnega lista:
info@auto-europe.si

1.4 Telefonska številka za nujne primere

Klic v sili v Sloveniji: 112

2. DOLOČITEV NEVARNOSTI**2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi****Razvrstitev v skladu z uredbo 1272/2008/ES**

Flam.aerosol 1; H222, H229
Asp. Tox. 1; H304
Acute Tox. 4; H302
Skin Irrit. 2; H315
Repr. 2; H361f
STOT SE 3; H336
STOT RE 2; H373
Aquatic Chronic 3; H412

Popoln tekst H stavkov omenjenih v tem oddelku je naveden v oddelku 16.

2.2 Elementi etikete**Označevanje na podlagi Uredbe 1272/2008/ES**

AUTO EUROPE

**ZOLLEX SUPERSTART LOW
TEMPERATURE****Datum izdaje:** 24.07.2017
Verzija:**Opozorilna beseda:** NEVARNO**Stavki o nevarnosti:**

H222 Zelo lahko vnetljiv aerosol.
 H229 Posoda je pod tlakom: lahko eksplodira pri segrevanju
 H302 Zdravju škodljivo pri zaužitju
 H315 Povzroča draženje kože
 H336 Lahko povzroči zaspanost ali omotico
 H361f Sum škodljivosti za plodnost.
 H373 Lahko škoduje organom pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti
 H412 Škodljivo za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki

Vsebuje: Dietil eter, heksan, ligroin**Previdnostni stavki:**

P280 Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za obraz.
 P302 + P352 PRI STIKU S KOŽO: Umiti z veliko mila in vode.
 P308 + P313 PRI izpostavljenosti ali sumu izpostavljenosti: poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.
 P310 Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika.
 P501 Odstraniti vsebino/posodo v skladu z lokalnimi/nacionalnimi predpisi.

P102 Hraniti zunaj dosega otrok.
 P210 Hraniti ločeno od vročine, vročih površin, isker, odprtega ognja in drugih virov vžiga. Kajenje prepovedano.
 P211 Ne pršiti proti odprtemu ognju ali drugemu viru vžiga.
 P251 Ne prelučnjajte ali sežigajte je niti, ko je prazna.
 P410 + P412 Zaščititi pred sončno svetlobo. Ne izpostavljati temperaturam nad 50°C/122°F.

2.3. Druge nevarnosti

Ni podatka.

3. SESTAVA/PODATKI O SESTAVINAH**3.2. Zmesi**

Kemijsko ime	CAS ES Indeks	REACH reg.št.	Vsebnost v %	Razvrstitev (Uredba 1272/2008/ES)
Dietil eter	60-29-7 200-467-2 603-022-00-4	-	20-40%	Flam. Liq. 1; H224 Acute Tox. 4 (*); H302 STOT SE 3; H336
heksan	110-54-3 203-777-6 601-037-00-0	-	10-20%	Flam. Liq. 2; H225 Repr. 2; H361f Asp. Tox. 1 ; H304 STOT RE 2 (*) ; H373 Skin Irrit. 2 ; H315 STOT SE 3 ; H336 Aquatic Chronic 2; H411
Ligroin	8032-32-4 232-453-7 649-263-00-9	-	10-20%	Asp. Tox. 1 ; H304 Opomba P
plin iz predelave zemeljskega olja,	68476-85-7 270-704-2 649-202-00-6	-	20-40%	Flam. Gas 1; H220 Press. Gas

AUTO EUROPE

**ZOLLEX SUPERSTART LOW
TEMPERATURE****Datum izdaje:** 24.07.2017
Verzija:

utekočinjeni (potisni plin)				
-----------------------------	--	--	--	--

Popoln tekst H stavkov omenjenih v tem oddelku je naveden v oddelku 16.

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ

4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč

Splošno	V primeru slabega počutja poiščite zdravniško pomoč, če se da pokažite etiketo. Reševalec mora zaščititi tudi sebe. Potrebno se je odstraniti iz nevarnega območja. Nikoli ne dajati ničesar v usta nezvestni osebi. Takoj sleči kontaminirana oblačila in čevlje.
Vdihavanje	Prizadeto osebo prenesti na svež zrak. Če je potrebno, v primeru vdihavanja hlapov ali meglice, se posvetujte z zdravnikom. Ponesrečencu naj bo toplo in naj počiva. Če ne diha, mu nudite umetno dihanje. Če je dihanje oteženo, dovajati kisik.
Stik s kožo	Kožo takoj umiti z veliko vode in milom in jo dobro sprati. Ne uporabljati topil ali razredčil. Če se draženje nadaljuje, poiskati zdravniško pomoč.
Stik z očmi	Zaščititi nepoškodovano oko. Če se da, odstraniti kontaktne leče (če jih poškodovanec nosi). Oči spirati z obilico vode vsaj 15 minut in poiskati zdravniško pomoč.
Zaužitje	Ne izzivati bruhanja, poiskati zdravniško pomoč. Obstaja nevarnost aspiracije v primeru zaužitja – lahko vstopi v pljuča in povzroči poškodbo pljuč. Zaužitje se ne predvideva.

4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli

Vdihavanje:	Draženje dihalnega sistema. Simptomi lahko vključujejo kašelj, kihanje, izcedek iz nosu, glavobol, hripavost, bolečine v nosu in grlu.
Stik s kožo:	Rahlo draženje kože. Simptomi/znaki lahko vključujejo lokalizirano rdečenje, otekline in srbenje
Stik z očmi:	Rahlo draženje oči. Simptomi/znaki lahko vključujejo rdečenje, otekanje, bolečino, solzenje in zamegljen ali meglen vid.
Zaužitje:	Draženje prebavil. Simptomi/znaki lahko vključujejo bolečine v trebuhu, vznemirjenost v želodcu, slabost, bruhanje in diarejo.

4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

Zdraviti simptomatsko.

5. PROTIPOŽARNI UKREPI

5.1 Sredstva za gašenje

Ustrezna sredstva za gašenje Oglikov dioksid, gasilni prah.

Neustrezna sredstva za gašenje Poln vodni curek.

5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo

AUTO EUROPE**ZOLLEX SUPERSTART LOW
TEMPERATURE****Datum izdaje:** 24.07.2017
Verzija:**Posebne nevarnosti**

V primeru požara obstaja tveganje, da posode pod tlakom raznese. Hladiti posode pod tlakom z razpršenim vodnim curkom iz varne oddaljenosti.

5.3 Nasvet za gasilce**Posebna varovalna oprema
za gasilce**

Nositi samostojen dihalni aparat, ki je neodvisen od okoliškega zraka in zaščitno obleko v primeru tveganja izpostavljenosti hlapom izdelka ali hlapom izgorevanja.

6. UKREPI OB NENAMERNIH IZPUSTIH**6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili**

Uporabiti osebno varovalno opremo. Preprečiti stik s kožo in očmi.
Pogasiti vse vire vžiga, iskre, vroče plamene in ugasniti cigarete. Prezračiti prostor.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi

V primeru kontaminacije vodovja ali kanalizacije obvestiti Center za obveščanje.

6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje

Ne sme priti v kanalizacijo, podtalnico ali površinske vode.
Posode mehansko pobrati in jih odstraniti v skladu z oddelkom 13.

6.4 Sklizevanje na druge oddelke

Osebna varovalna oprema glej oddelek 8
Ravnanje z odpadki glej oddelek 13

7. RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE**7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje**

Napotki za varno ravnanje Hraniti izven dosega otrok. Uporabljati le v dobro prezračevanih prostorih. Posode tudi po uporabi ne luknjajte ali sežigajte.
Preprečiti stik z očmi, kožo in oblačili. Ne vdihavati hlapov/meglice.
Ne pršite po odprtem plamenu ali vnetljivem materialu.

Napotki za požarno varnost Hraniti ločeno od virov vžig. Kajenje prepovedano. Hraniti ločeno od vročine, isker in odprtega plamena.

7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

Tehnični ukrepi/skladiščni pogoji Hraniti na suhem, hladnem in dobro prezračevanem mestu. Hraniti ločeno od hrane in pijače.
POZOR: Posoda je pod tlakom: zaščitite jo pred sončno svetlobo in je ne izpostavljajte temperaturi višji od 50 °C. Posode tudi po uporabi ne luknjajte ali sežigajte. Hraniti zunaj dosega otrok. Hraniti ločeno od virov vžiga. Kajenje prepovedano. Hraniti ločeno od vročine, isker in odprtega plamena. Redno preverjati, če posode ne puščajo.
Razred skladiščenja 2 B: Aerosolni razpršilniki

AUTO EUROPE

**ZOLLEX SUPERSTART LOW
TEMPERATURE****Datum izdaje:** 24.07.2017
Verzija:**Nezdružljivi materiali**

Ni podatka.

7.3 Posebne končne uporabe

kot navedeno v oddelku 1.2

8. NADZOR IZPOSTAVLJENOSTI/OSEBNA ZAŠČITA**8.1 Parametri nadzora**

Mejne vrednosti poklicne izpostavljenosti za sestavine:

DietileterSlovenija: MV: 308 mg/m³, 100 ppm, KTV:2, Opomba: EU***n-Heksan**Slovenija: MV: 72 mg/m³, 20 ppm, Opomba: BAT, EU** , R_F= 2

Biološka mejna vrednost za n-heksan:

Ime snovi	Karakteristični pokazatelj	Biološki vzorec	Čas vzorčenja	Biološke mejne vrednosti (BAT)
n-Heksan	n-heksan	kri	v času izpostavljenosti	1,74mmol/l (150mg/l)
		zadnji izdihani zrak	v času izpostavljenosti	1,66mmol/l (40 ppm)
	2-heksanol	urin	ob koncu delovne izmene	0,22 mmol/mol kreatinina* (0,20 mg/g kreatinina*)
	2,5-heksandion	urin	ob koncu delovne izmene	5,25 mmol/mol kreatinina* (5,30 mg/g kreatinina*)

Vir za Slovenijo: Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Uradni list RS, št. 100/01, 39/05, 53/07, 102/10, 43/11 – ZVZD-1 in 38/15)

8.2 Nadzor izpostavljenosti**8.2.1 Ustresen tehnično-tehnološki nadzor**

Uporabljati le v dobro prezračevanih prostorih. Posode naj bodo zaprte, ko se ne uporabljajo.

8.2.2 Osebni varnostni ukrepi, kot na primer osebna zaščitna oprema**Splošni ukrepi**

Uporaba ustrezne zaščitne opreme je odvisna od detaljne ocene tveganja, ki upošteva delovno situacijo, fizikalno stanje kemikalije, rokovanje in okolje. Preprečiti stik z očmi in kožo. Roke si je potrebno umiti po rokovanju z izdelkom. Med rokovanjem z izdelkom se priporoča gumene rokavice in zaščito za oči.

Zaščita dihal

Ni potrebna pri normalni uporabi. Pri nastajanju aerosolov/hlapov nositi zaščitno masko za dihala (SIST EN 14387)

Zaščita za oči

Zaščitna očala s stransko zaščito (SIST EN 166)

Zaščita rok

Uporabiti zaščitne rokavice (SIST EN 374)

Trajanje nošenja pri konstantnem stiku: 480 min
Primerni material: NBR (Nitrilni kavčuk).

AUTO EUROPE

**ZOLLEX SUPERSTART LOW
TEMPERATURE**Datum izdaje: 24.07.2017
Verzija:

Debelina materiala za rokavice: 0.7 mm.

Trajanje nošenja pri občasnem stiku (brizgi): 30 min

Primerni material: NBR (Nitrilni kavčuk).

Debelina materiala za rokavice: 0.4 mm

Zaščita kože

Delovna obleka.

8.2.3 Nadzor izpostavljenosti okolja**Splošne informacije**

Ni določeno.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI**9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih**

Videz	Aerosol
Barva	brezbarven
Vonj	značilen
Mejne vrednosti vonja	Ni podatka
pH	Ni podatka
Tališče/ledišče	Ni podatka
Začetno vrelišče in območje vrelišča	Ni podatka
Plamenišče	Ni podatka
Hitrost izparevanja	Ni podatka
Vnetljivost (trdno, plinasto)	Ni podatka
Zgornje/spodnje meje vnetljivosti ali eksplozivnosti	Ni podatka
Parni tlak	2,5 (zrak = 1)
Specifična teža	Ni podatka
Parna gostota	0,70 g/cm ³
Relativna gostota	Ni podatka
Topnost	Netopno v vodi
Porazdelitveni koeficient n-oktanol/voda	Ni podatka
Temperatura samovžiga	Ni podatka
Viskoznost	Ni podatka
Eksplozivne lastnosti	Med uporabo se lahko tvori vnetljiva/eksplozivna mešanica hlapi-zrak.
Oksidativne lastnosti	Nima oksidativnega učinka
Lomni količnik	Ni podatka

9.2 Drugi podatki

Vsebnost HOS: <650 g/l

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST**10.1 Reaktivnost**

Nevarna polimerizacija ne bo potekla.

AUTO EUROPE

**ZOLLEX SUPERSTART LOW
TEMPERATURE****Datum izdaje:** 24.07.2017
Verzija:

<u>10.2 Kemijska stabilnost</u>	Izdelek je stabilen pod normalnimi pogoji uporabe.
<u>10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij</u>	Z oksidanti.
<u>10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti</u>	Izogibajte se vročini, plamenom in drugim virom vžiga.
<u>10.5 Nezdružljivi materiali</u>	Močni oksidanti.
<u>10.6 Nevarni produkti razgradnje</u>	Vodikov klorid. Ogljikovi oksidi. Dušikovi oksidi.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI**11.1 Podatki o toksikoloških učinkih**

(a) akutna strupenost;	Zdravju škodljivo pri zaužitju
(b) jedkost za kožo/draženje kože;	Povzroča draženje kože.
(c) resne okvare oči/draženje;	Ni podatka.
(d) preobčutljivost pri vdihavanju in preobčutljivost kože;	Ni podatka.
(e) mutagenost za zarodne celice;	Ni podatka.
(f) rakotvornost;	Ni podatka.
(g) strupenost za razmnoževanje;	Sum škodljivosti za plodnost.
(h) STOT – enkratna izpostavljenost;	Lahko povzroči zaspanost ali omotico
(i) STOT – ponavljajoča se izpostavljenost;	Lahko škoduje organom pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti
(j) nevarnost pri vdihavanju;	Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.

12. EKOLOŠKI PODATKI

<u>12.1 Strupenost</u>	Škodljivo za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki
<u>12.2 Obstočnost in razgradljivost</u>	ni podatkov
<u>12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih</u>	ni podatkov
<u>12.4 Mobilnost v tleh</u>	ni podatkov
<u>12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB</u>	ni podatkov
<u>12.6 Drugi škodljivi učinki</u>	Ne dopustiti, da steče v kanalizacijo, površinske vode/podtalnico.

13. ODSTRANJEVANJE**13.1 Metoda ravnanja z odpadki**

AUTO EUROPE

**ZOLLEX SUPERSTART LOW
TEMPERATURE****Datum izdaje:** 24.07.2017
Verzija:

Kontaminirana embalaža: Embalaža ni namenjena ponovni uporabi. Embalažo oddati kot nevaren odpadek.

Nacionalni predpisi glede odpadkov:

- Uredba o ravnanju z odpadki
- Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo

14. PODATKI O PREVOZU

- 14.1 Številka ZN :** 1950
- 14.2 Pravilno odpremno ime ZN:** AEROSOLS, flammable
AEROSOLI, vnetljivi
- 14.3 Razredi nevarnosti prevoza:** 2.1
- 14.4 Skupina embalaže:** ni podatka
- 14.5 Nevarnosti za okolje:** onesnaževalec morja: da
- 14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika:**

IMDG: EmS : F-D, S-U

14.7 Prevoz v razsutem stanju v skladu s Prilogo II k MARPOL 73/78 in Kodeksom IBC: ni podatka

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI**15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes****Evropska unija**

Uredba 1907/2006 (REACH), Uredba 1272/2008/ES

Seveso III (direktiva 2012/18/EU):

Št	Nevarna snov/kategorije nevarnosti	Količina za razvrstitev (v tonah) za uporabo zahtev za organizacije			Opombe
		nižje	in	višje stopnje	
P3a	VNETLJIVI AEROSOLI „vnetljivi“ aerosoli kategorije 1 ali 2, ki vsebujejo vnetljive pline kategorije 1 ali 2 ali vnetljive tekočine kategorije 1	150 (neto)		500 (neto)	(glej opombo 11.1)
E2	Nevarno za vodno okolje v kategoriji kronično 2	200		500	

Predpisi v Sloveniji

- Zakon o kemikalijah
- Uredba o odpadkih
- Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu
- Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu

Upoštevati omejitve zaposlovanja:

AUTO EUROPE

**ZOLLEX SUPERSTART LOW
TEMPERATURE****Datum izdaje:** 24.07.2017
Verzija:

- Pravilnik o varovanju zdravja pri delu nosečih delavk, delavk, ki so pred kratkim rodile ter doječih delavk (Uradni list RS, št. 62/15)
- Pravilnik o varovanju zdravja pri delu otrok, mladostnikov in mladih oseb (Uradni list RS, št. 62/15)

15.2 Ocena kemijske varnosti

Ocena kemijske varnosti ni bila izdelana.

16. DRUGI PODATKI**16.1 Vir varnostnega lista:** proizvajalčev varnostni list SUPERSTART LOW TEMPERATURE**16.2 Seznam relevantnih stavkov o nevarnosti in/ali previdnostnih stavkov**

H220 Zelo lahko vnetljiv plin.
H222 Zelo lahko vnetljiv aerosol.
H224 Zelo lahko vnetljiva tekočina in hlapi.
H225 Lahko vnetljiva tekočina in hlapi.
H229 Posoda je pod tlakom: lahko eksplodira pri segrevanju.
H302 Zdravju škodljivo pri zaužitju.
H315 Povzroča draženje kože.
H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.
H336 Lahko povzroči zaspanost ali omotico.
H361f Sum škodljivosti za plodnost.
H373 Lahko škoduje organom pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti.
H411 Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.
H412 Škodljivo za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

16.3 Okrajšave:

TWA (time-weighted average) : mejna vrednost dnevne izpostavljenosti (8h)
STEL (short-term exposure limits) : mejna vrednost za kratkotrajno izpostavljenost
REACH - Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
MV : mejna vrednost poklicne izpostavljenosti 8 ur
CAS: Chemical Abstract Service (Služba za izmenjavo kemijskih izvlečkov)
IARC: International Agency for Research on Cancer (Mednarodna agencija za raziskovanje raka)
ACGIH: American Conference of Governmental Industrial Hygienists (Ameriški inštitut za sanitarni nadzor)
TLV: Threshold Limit Value (mejna vrednost izpostavljenosti)
REL: Recommendable Exposure Level (Priporočena meja izpostavljenosti)
PEL: Permissible Exposure Level (Dopustna meja izpostavljenosti)
INSHT: Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo.
VLA-ED: Environmental limit value - daily exposure (Okoljevarstvena mejna vrednost - dnevna izpostavljenost)
VLA-EC: Limit environmental value - short exposure (Okoljevarstvena mejna vrednost - kratkotrajna izpostavljenost)
DNEL/DMEL: Derived no-effect level (Izpeljane vrednosti brez učinka) / Derivation of minimal effects levels
(Izpeljane vrednosti z minimalnim učinkom).
LD50: Lethal Dose Medium (Srednji smrtni odmerek)
LC50: Lethal Concentration Medium (Srednja smrtna koncentracija)
EC50: Effective Concentration Medium (Srednja učinkovita koncentracija)
IC50: Inhibitory Concentration Medium (Srednja inhibitorna koncentracija)
BOD: Biological Oxygen Demand (Biokemijska potreba po kisiku)
NOAEL: No observable adverse effect level (nivo/količina, kjer neželeni učinki niso opaženi)
NOEL: No observed effect level (nivo/količina, kjer učinki niso opaženi)
NOAEC: No observed adverse effect concentration (koncentracija, kjer neželeni učinki niso opaženi)
NOEC: No observed effect concentration (koncentracija, kjer učinki niso opaženi)

AUTO EUROPE**ZOLLEX SUPERSTART LOW
TEMPERATURE****Datum izdaje:** 24.07.2017
Verzija:

n/v: Ni relevantno

R_F = Strupeno za razmnoževanje - lahko škoduje plodnosti**16.4 Metode za razvrstitev v skladu z Uredbo 1272/2008/ES**

Flam.aerosol 1; H222 – testna metoda
Asp. Tox. 1; H304 – računska metoda
Acute Tox. 4; H302– računska metoda
Skin Irrit. 2; H315 – računska metoda
STOT SE 3; H336– računska metoda
Repr. 2; H361f– računska metoda
STOT RE 2; H373– računska metoda
Aquatic Chronic 3; H412– računska metoda

Navedene informacije se nanašajo na današnje stanje našega znanja in izkušenj in se nanašajo na proizvod v stanju v kakršnem je dobavljen. Namen informacij je opisati naš proizvod glede na varnostne zahteve. Navedbe ne predstavljajo nikakršnega zagotovila lastnosti izdelka v pravnem smislu. Lastna odgovornost odjemalca izdelka je, da pozna in upošteva zakonska določila v zvezi s transportom in uporabo izdelka.

Konec varnostnega lista